Omavalitsuste veebilehtede valgusfooriseire tõi esile olulisi puudujääke teabe avalikustamisel

2. Okt 2015 Andmekaitse Inspektsioon viis läbi traditsioonilise kohalike omavalitsuste veebilehtede seire. Seiratavate hulka kuulusid kõik 213 kohalikku omavalitsust ning seire käigus vaadeldi olulise teabe avalikustamist.

Kõige teravamalt hakkas silma, et osades omavalitsustes ei osata hinnata, kas dokument sisaldab piiranguga teavet või mitte, mistõttu esines dokumendiregistrites ohtralt dokumente, millele oli kehtestatud juurdepääsupiirang, aga mis piiranguga teavet ei sisaldanud. Teisest küljest olid avalikult nähtavad mitmed sellised dokumendid, mis sisaldasid piiranguga teavet. Mõned omavalitsused olid jätnud piirangu panemata kohtudokumentidele, mis sisaldasid nt infot eestkoste määramise kohta ja muid perekonnaelu üksikasju, sh delikaatseid isikuandmeid ehk neis sisalduv teave riivas oluliselt kellegi eraelu. Inspektsiooni seisukohalt on sellise info avalikustamine dokumendiregistris lubamatu ja juhime tähelepanu, et taoline teguviis on karistatav.

Mõningane segadus valitses ka kommunaalteenuseid puudutava teabe kuvamisel, kus korrektselt oli teave avaldatud ainult 73 omavalitsusel. Sageli oli teave vananenud, hinnad nt esinesid mõne puhul veel kroonides, samuti puudusid lingid või oli lingi all vale dokument.

Kõige parem üldpilt avanes sotsiaalteenuste ja taotluste vormide osas, millega võib rahule jääda.

Seire käigus vaadeldi kokku 9 erinevat teavet: volikogu protokollide leitavust, teavet kommunaalteenuste osutamise kordade ja hindade kohta (ühisveevärk, kanalisatsioon, jäätmevedu), eelarvet, palgajuhendeid, teavet sotsiaaltoetuste maksmise kohta ning taotlemise blankette, juurdepääsu võimaldamist piiranguta e-kirjadele, dokumendiregistris AK dokumentidele piirangute märkimist, privaatsuspoliitika olemasolu (kuidas asutus töötleb kodanike isikuandmeid) ning teavet avalike ürituste kohta. Iga teabevaldkonna eest oli võimalik saada 1 punkt. Inspektsioon hindas teabe olemasolu veebilehtedel traditsiooniliselt valgusfoori värvidega: rohelise värvi said omavalitsused, kes kogusid kokku 8–9 punkti, kollase värvi sai 4,75–7,75 punkti ning punase 0–4,5 punkti eest. Vaata valgusfooritabelit [1] meie veebilehelt.

Inspektsioon hindas omavalitsusi kahes kategoorias: kuni 3 miljonilise tuluga omavalitsused ning üle 3 miljonilise tuluga omavalitsused. Maksimumpunktide (9) väärilisteks osutusid väiksematest omavalitsustest Halinga vald, Pajusi vald, Saare vald ja Kaiu vald. Suurematest omavalitsustest tulid nn võitjatena välja Türi vald, Põlva vald, Jõgeva vald, Raasiku vald ning Tamsalu vald. Paremate hulgast valis kõige parema välja Andmekaitse Inspektsiooni nõukoda [2], kes jälgis juba väljatoodud parameetritele lisaks veebilehtede kasutajasõbralikkust. Nõukoja hinnangul osutusid parimateks Halinga vald ja Jõgeva vald, kellele inspektsioon andis täna toimunud avaliku teabe konverentsil tunnustuse märgiks üle klaasskulptuuri.

Inspektsioon hoiab omavalitsustel pidevalt silma peal, kuna omavalitsustes ja nende hallatavates asutustes liigub olulisel määral paljusid inimesi puudutavat tundlikku teavet.

Seire tulemused tehti teatavaks 2. oktoobril toimunud kohalikele omavalitsustele suunatud "Avaliku taebe päeval 2015", mille korraldas Andmekaitse Inspektsioon koostöös Riigi Infosüsteemi Ametiga Euroopa Liidu sf programmist "Infoühiskonna teadlikkuse tõstmine", mida rahastab Euroopa

Regionaalarengu Fond. Üritust aitas läbi viia Publicon OÜ.

<u>Seire kokkuvõtte [3]</u> leiab Andmekaitse Inspektsiooni veebilehelt.

Margit Liivoja

avalike suhete nõunik

Allikas URL:

https://www.aki.ee/et/uudised/pressiteated/omavalitsuste-veebilehtede-valgusfooriseire-toi-esile-oluli si-puudujaake-teabe

Lingid:

[1]

http://www.aki.ee/sites/www.aki.ee/files/elfinder/article_files/KOVide%20seire%202015%20tabel.ods [2] http://www.aki.ee/et/andmekaitse-inspektsiooni-noukoda

 $\label{lem:continuous} \begin{tabular}{ll} [3] http://www.aki.ee/sites/www.aki.ee/files/elfinder/article_files/KOVide%20seire%202015%20kokkuv%C3%B5te.pdf \end{tabular}$